

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 9

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 10 ianuarie 2002

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 277 din 9 octombrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998	1-3	Decizia nr. 279 din 30 octombrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori	5-7
Decizia nr. 278 din 9 octombrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriei și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	3-4	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		1.930/2001. — Ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței privind modificarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 703/1998 pentru aprobarea Reglementărilor aeronautice civile române RACR—IA/închirierea de aeronave de către operatorii aerieni români autorizați pentru transport aerian public	7-8
		★	
		Rectificare.....	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 277

din 9 octombrie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998, excepție ridicată de Anton Tudor în Dosarul nr. 139/2001 al Tribunalului Brașov — Secția civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 2 octombrie 2001 în prezența autorului excepției și a reprezentantului Ministerului Public și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp

pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 9 octombrie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 22 februarie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 139/2001, **Tribunalul Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998**, excepție ridicată de Anton Tudor.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate „restrâng în mod nelegal dreptul unei persoane care a crescut un copil de a-l adopta, după împlinirea vârstei majoratului, condiționându-l de necesitatea exprimării consimțământului părinților firești”, încălcându-se în felul acesta prevederile art. 45, 49 și 54 din Constituție, privind protecția copiilor și a tinerilor, respectiv restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și exercitarea cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale. Se mai susține că, de vreme ce persoana ce ar urma să fie adoptată a devenit majoră, „nu se mai impune exprimarea consimțământului părinților firești atâta timp cât persoana în cauză a dobândit capacitate deplină de exercițiu, putând să-și exercite drepturile în mod liber, fără îngrădiri”.

Tribunalul Brașov, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece textele de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale invocate.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că prevederile art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 nu contravin dispozițiilor art. 45, 49 și 54 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 29 aprilie 1998. Aceste dispoziții au următorul conținut: „*Pentru încuviințarea adopției sunt necesare:*

a) *consimțământul, exprimat în formă autentică, al părinților sau, după caz, al părintelui la adopția copilului de către o persoană sau familie propusă de Comisia pentru protecția copilului;*”

Autorul excepției susține că dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 contravin prevederilor constituționale ale art. 45 privind protecția copiilor și a tinerilor, ale art. 49 privind restrângerea

exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 54 referitor la exercitarea cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale. Aceste texte constituționale au următorul conținut:

— Art. 45: „(1) *Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.*

(2) *Statul acordă alocații de stat pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori handicapat. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.*

(3) *Exploatarea minorilor, folosirea lor în activități care le-ar dăuna sănătății, moralității sau care le-ar pune în primejdie viața ori dezvoltarea normală sunt interzise.*

(4) *Minorii sub vârsta de 15 ani nu pot fi angajați ca salariați.*

(5) *Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.”;*

— Art. 49: „(1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; destășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) *Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”;*

— Art. 54: „*Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.”*

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 nu contravin în nici un mod prevederilor art. 45 din Constituție, ci, dimpotrivă, constituie o expresie a aplicării acestora. Reglementarea regimului juridic al adopției se înscrie, în general, în măsurile speciale de protecție a copiilor și tinerilor.

De asemenea, nu sunt incidente în speță nici prevederile art. 54 din Legea fundamentală, care se referă la exercitarea cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale, dispoziția legală criticată neavând ca obiect reglementarea și exercitarea unor asemenea drepturi.

Curtea Constituțională constată însă că în textul art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997, care impune pentru încuviințarea adopției, ca o condiție obligatorie, „*consimțământul, exprimat în formă autentică, al părinților sau, după caz, al părintelui*”, nu se face nici o distincție în raport cu statutul persoanei care urmează să fie adoptată, dacă aceasta a dobândit sau nu capacitatea deplină de exercițiu. Rezultă, prin urmare, că textul de lege criticat cere consimțământul părinților firești și pentru încuviințarea adopției unei persoane care a dobândit capacitatea deplină de exercițiu.

Curtea reține că această condiționare a încuviințării adopției de exprimarea acordului părinților firești restrânge dreptul persoanei de a dispune de ea însăși, drept consacrat prin art. 26 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri*”.

Curtea constată, de asemenea, că restrângerea exercițiului dreptului persoanei cu capacitate deplină de exercițiu de a dispune de ea însăși, prin dispoziția legală examinată, nu se justifică prin nici una dintre situațiile sau motivele pentru care prevederile art. 49 alin. (1) din Constituție permit restrângerea prin lege a exercițiului unor drepturi sau libertăți. Așadar, dispozițiile art. 7 alin. (1)

lit. a) din ordonanța de urgență a Guvernului, în măsura în care condiționează încuviințarea adopției persoanei care a dobândit capacitatea deplină de exercițiu de exprimarea consimțământului părinților firești, sunt contrare și prevederilor art. 49 alin. (1) din Constituție.

Această soluție a Curții se poate întemeia și pe prevederile Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România în anul 1974. Astfel, în con-

formitate cu prevederile art. 16 din acest pact „*Orice om are dreptul de a i se recunoaște pretutindeni personalitatea juridică*”, iar, potrivit art. 24, pentru copil, măsurile de ocrotire din partea familiei, a societății și a statului, sunt justificate numai de condiția sa de minor.

Pentru considerentele arătate urmează ca excepția de neconstituționalitate să fie admisă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 2 alin. (2), al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) și (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate, ridicată de Anton Tudor în Dosarul nr. 139/2001 al Tribunalului Brașov — Secția civilă, și constată că dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/1998, sunt neconstituționale în ceea ce privește cerința exprimării consimțământului părinților firești pentru încuviințarea adopției persoanei care a dobândit capacitate deplină de exercițiu.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 octombrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 278

din 9 octombrie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Ion Chirciu în Dosarul nr. 13.012/2000 al Judecătoriei Sectorului 4 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind nefondată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale referitoare la prevederile legale criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 15 noiembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 13.012/2000, **Judecătoria Sectorului 4 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe**, excepție ridicată de Ion Chirciu într-un proces civil privind evacuarea dintr-o locuință.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe contravin prevederilor art. 72 alin. (1), precum și ale art. 114 alin. (1) din Constituție, deoarece instituția ordonanței președințiale este reglementată prin lege organică, „or, evacuarea în accepțiunea art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 și în intenția reclamanților nu este o măsură vremelnică, ci o măsură cu caracter definitiv”.

Judecătoria Sectorului 4 București, exprimându-și opinia, consideră că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale, arătând că „necesități de ordin obiectiv și practic au impus folosirea ordonanței președințiale ca modalitate de soluționare a litigiilor ivite între proprietari și chiriași care se află în situația reglementată expres de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază excepția ca nefondată. Este invocată jurisprudența Curții, arătându-se că „restricția emiterii ordonanțelor în domenii care fac obiectul legilor organice nu este aplicabilă Guvernului în cazurile excepționale la care se referă art. 114 alin. (4) din Constituție”.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În susținerea acestui punct de vedere se arată că adoptarea de către Guvern a Ordonanței de urgență nr. 40/1999 a fost determinată de expirarea termenului prevăzut de Legea nr. 17/1994, precum și de necesitatea soluționării litigiilor apărute ca urmare a aplicării Legii nr. 112/1995, nerezolvarea acestor aspecte putând genera conflicte sociale.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 8 aprilie 1999), dispoziții al căror conținut este următorul:

— Art. 11 alin. (2): „*Lipsa unui răspuns scris sau refuzul nejustificat al chiriașului sau al fostului chiriaș de a încheia un nou contract de închiriere în termen de 60 de zile de la primirea notificării îl îndreptățește pe proprietar să ceară în justiție*

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (2) și ale art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Ion Chirciu în Dosarul nr. 13.012/2000 al Judecătoria Sectorului 4 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 octombrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

evacuarea necondiționată a locatarilor, cu plata daunelor-interese, pe calea ordonanței președințiale.”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate contravin dispozițiilor art. 72 alin. (1) și ale art. 114 alin. (1) din Constituție, a căror redactare este următoarea:

— Art. 72 alin. (1): „*Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.”;*

— Art. 114 alin. (1): „*Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice.”*

Cu privire la argumentele aduse de autorul excepției Curtea constată că interdicția reglementării de către Guvern în domeniul legilor organice privește numai ordonanțele Guvernului adoptate în baza unei legi speciale de abilitare, această interdicție decurgând nemijlocit din textul constituțional. O asemenea limitare nu este prevăzută însă de alin. (4) al art. 114 din Constituție, referitor la ordonanțele de urgență, deoarece cazul excepțional ce impune adoptarea unor măsuri urgente pentru salvagardarea unui interes public ar reclama instituirea unei reglementări de domeniul legii organice, care, dacă nu ar putea fi adoptată, interesul public avut în vedere ar fi sacrificat, ceea ce este contrar finalității constituționale a instituției. În acest sens Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 34 din 17 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998.

De asemenea, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (ca de exemplu prin Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997) că, „din cuprinsul prevederilor art. 72 alin. (3) din Constituție și al celorlalte dispoziții constituționale, nu rezultă că reglementările relative la procedura civilă, în ansamblul lor, fac parte din domeniul legilor organice; fără îndoială, în conținutul unor asemenea reglementări pot exista și norme de domeniul legii organice, care atrag, deci, adoptarea lor cu majoritatea prevăzută de Constituție pentru astfel de legi. Aceasta nu înseamnă transformarea tuturor dispozițiilor Codului de procedură civilă în prevederi de natura legii organice, deoarece astfel s-ar ajunge practic la completarea Constituției, care reglementează expres și limitativ domeniile rezervate acestei categorii de legi, între care nu figurează dispoziții legale privind procedura civilă”.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluțiile statuate prin deciziile menționate își mențin valabilitatea și în această cauză, astfel că excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă.

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 279

din 30 octombrie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori, excepție ridicată de Societatea Comercială „Kompax” — S.R.L. Sibiu în Dosarul nr. 5.594/2000 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției, prin avocat Victor Ioan Bleahu, și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, prin consilier juridic Mariana Genoveva Mrejeru. Procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției, prin avocat, solicită admiterea excepției, considerând că art. 17 din Legea nr. 52/1994, prin neclaritatea sa, este contrar Constituției. Se arată că textul de lege criticat cuprinde două ipoteze: prima este aceea că orice act al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare poate fi atacat cu recurs și cea de a doua se referă la situația în care se invocă excepția de ilegalitate, care se soluționează de curtea de apel printr-o hotărâre irevocabilă. În acest din urmă caz consideră că există o privare de un grad de jurisdicție, cel al recursului, prevăzut de dispozițiile procedurale comune ale art. 299 din Codul de procedură civilă. Prin această dispoziție art. 17 din Legea nr. 52/1994 contravine prevederilor constituționale ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 125 privind instanțele judecătorești, precum și ale art. 128 referitoare la folosirea căilor de atac. Consideră că, cel puțin în cauză, art. 128 din Constituție face referire la căile ordinare de atac, și anume la calea de atac a recursului.

Reprezentantul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare depune la dosar note scrise, solicitând respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 52/1994, ca neîntemeiată, pentru argumentele expuse în aceste note.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, precizând că textul de lege criticat, care prevede un singur grad de jurisdicție în cazul soluționării excepției de ilegalitate a unui regulament sau instrucțiune a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, nu contravine prevederilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 48 privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și ale art. 49 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, prevederi invocate de autorul excepției în motivarea neconstituționalității textului de lege criticat. Se precizează că excepția de ilegalitate se poate ridica numai în cadrul unei judecări, la prima instanță sau în apel, și

este soluționată de curtea de apel printr-o hotărâre irevocabilă (ca și în cazul excepției de neconstituționalitate, care, însă, este de competența Curții Constituționale). Se apreciază că aceste dispoziții nu contravin Constituției, deoarece, potrivit art. 125 alin. (3) din Legea fundamentală, „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”, iar potrivit art. 128 din Constituție, căile de atac pot fi exercitate de părți și de Ministerul Public, în condițiile legii. În final se invocă jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a stabilit că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate căile de atac, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care a statuat că accesul liber la justiție este asigurat chiar și în cazul unei singure judecări în instanță.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 martie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 5.594/2000, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Kompax” — S.R.L. Sibiu într-o cauză având ca obiect anularea Deciziei nr. 282 din 15 februarie 2000 a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 48 privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, precum și ale art. 49 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. În esență, se susține că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece prevăd un singur grad de jurisdicție, fără posibilitatea exercitării unei căi de atac.

Exprimându-și opinia asupra excepției, instanța de judecată consideră că aceasta este întemeiată, întrucât, „prin adoptarea prevederilor art. 17 din Legea nr. 52/1994 [...] au fost încălcate prevederile art. 21 din Constituția României, prin stabilirea unui singur grad de jurisdicție”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctul de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece „art. 17 criticat se întemeiază pe dispozițiile art. 125 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora *«Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege»*”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din cererea formulată de autorul acesteia și din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 17 din Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori, dispoziții care au următorul conținut: „Regulamentele și instrucțiunile adoptate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, ca și actele sale individuale, pot fi atacate pentru ilegalitate cu recurs în fața curților de apel. Excepția de ilegalitate poate fi ridicată în orice fază a judecării, la prima instanță sau în apel, cu suspendarea judecării și trimiterea excepției spre soluționare la curtea de apel competentă, care se pronunță prin decizie irevocabilă, urmând procedura Legii contenciosului administrativ.“

În susținerea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia a invocat încălcarea următoarelor prevederi constituționale:

— Art. 16: „(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au numai cetățenia română și domiciliul în țară.“

— Art. 21: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.“

— Art. 48: „(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Condițiile și limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică.

(3) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare săvârșite în procesele penale.“

— Art. 49: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; destășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.“

În susținerea criticii de neconstituționalitate se arată că art. 17 din Legea nr. 52/1994 îngreunează accesul la justiție, întrucât prevede un singur grad de jurisdicție, ceea ce reprezintă și o restrângere nejustificată a exercițiului acestui drept. Se mai invocă, de asemenea, și încălcarea prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, lege care instituie un dublu grad de jurisdicție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Dispozițiile art. 17 din Legea nr. 52/1994 prevăd posibilitatea atacării pentru ilegalitate a regulamentelor și instrucțiunilor adoptate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, precum și a actelor sale individuale. Această contestare a legalității actelor cu caracter normativ ori a actelor individuale ale comisiei se poate face numai pe cale de excepție, care poate fi ridicată, evident, într-un proces având ca obiect anularea acestor acte. Excepția de ilegalitate suspendă judecata și este trimisă de instanță, spre soluționare, curții de apel competente, care se pronunță prin decizie irevocabilă.

Autorul excepției critică pentru neconstituționalitate caracterul irevocabil al deciziei Curții de apel, susținând că prin absența unui al doilea grad de jurisdicție se încalcă principiul constituțional al egalității în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei, precum și prevederile referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, prevăzute de textele constituționale menționate.

Cu privire la aceste critici Curtea observă că prevederile art. 16 din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi, nu au nici o incidență în cauză, deoarece textul de lege criticat nu instituie nici un privilegiu și nici o discriminare între cetățeni, de natura acelor prevăzute la art. 4 alin. (2) din Constituție (de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială). Totodată, din conținutul aceluiași text nu rezultă că cineva s-ar situa în afara legii. Alin. (3) al art. 16 din Constituție, în mod evident, nu are nici o legătură cu dispozițiile art. 17 din Legea nr. 52/1994, deoarece textul se referă la persoanele care pot ocupa funcții și demnități publice.

Curtea constată că prevederile art. 21 din Constituție, referitoare la accesul liber la justiție, nu sunt încălcate prin dispozițiile legale criticate, ci, dimpotrivă, prin instituirea unei noi excepții (de ilegalitate) se creează o posibilitate în plus de verificare de către o instanță competentă (curtea de apel) a legalității acelor acte cu caracter general sau individual adoptate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare. După soluționarea excepției cauza urmează a-și relua cursul judecării la instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de ilegalitate, iar părțile nemulțumite de soluția instanței de judecată pot folosi căile de atac prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990. Potrivit textului criticat, numai decizia curții de apel pronunțată în soluționarea excepției de ilegalitate este irevocabilă.

Pe de altă parte, instituirea unui singur grad de jurisdicție în soluționarea excepției de ilegalitate nu constituie o îngreunare ori o restrângere neconstituțională a exercițiului dreptului la accesul liber la justiție, deoarece nici un text din Constituție nu prevede obligativitatea dublului grad de jurisdicție în materie civilă. Totodată Curtea observă că reglementarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești este de nivelul legii. Potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, „Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege“, iar cu privire la folosirea căilor de atac art. 128 din Constituție prevede: „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.“

De altfel Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a decis în mod constant că „Accesul liber la justiție nu înseamnă că el trebuie asigurat la toate structurile judecătorești, deoarece competența și căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor, care poate institui reguli

deosebite, în considerarea unor situații deosebite“ (de exemplu: Decizia nr. 129 din 6 decembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 23 mai 1996).

Din aceeași perspectivă Curtea constată că textul de lege criticat nu contravine nici prevederilor art. 49 din Constituție, referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, deoarece, așa cum s-a arătat, exercițiul dreptului la accesul liber la justiție este asigurat și, prin urmare, nu se pune problema unei restrângeri contrare acestor prevederi constituționale.

Curtea reține, de asemenea, că nu sunt încălcate, prin dispozițiile art. 17 din Legea nr. 52/1994, nici prevederile

art. 48 din Constituție, referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate administrativă, deoarece verificarea de către curtea de apel a legalității actelor generale și individuale ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în cadrul excepției de ilegalitate, și soluționarea acestei excepții printr-o decizie irevocabilă reprezintă tocmai o măsură procedurală prin care, în cazul admiterii excepției, se urgentează soluționarea cauzei, iar partea vătămată obține mai rapid recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Curtea constată, prin urmare, că dispozițiile art. 48 din Constituție nu sunt încălcate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) și (4) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori, excepție ridicată de Societatea Comercială „Kompax” — S.R.L. Sibiu în Dosarul nr. 5.594/2000 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 30 octombrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE,
TRANSPORTURILOR ȘI LOCUINȚEI

ORDIN

**privind modificarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 703/1998
pentru aprobarea Reglementărilor aeronautice civile române RACR — IA/Închirierea de aeronave
de către operatorii aerieni români autorizați pentru transport aerian public**

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței în calitate de autoritate de stat în domeniul aviației civile,

în temeiul prevederilor art. 12 lit. i) și j) din Ordonanța Guvernului nr. 19/1997 privind transporturile, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 197/1998, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 94/2000, precum și ale art. 4 lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 130/2000, republicată,

în baza art. 3 pct. 6 și a art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 3/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, precum și a art. 4 pct. 4.2 și 4.23 din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Aeronautice Civile Române, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române,

emite următorul ordin:

Art. I. — La Secțiunea B titlul RACR — IA 0020, litera b) din Reglementările aeronautice civile române RACR — IA/Închirierea de aeronave de către operatorii

aerieni români autorizați pentru transport aerian public, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 703/1998, publicat în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 185 din 29 aprilie 1999, se modifică după cum urmează:

„b) Un operator aerian român autorizat poate lua cu chirie în sistem wet lease și alte aeronave de același tip sau de alte tipuri decât cele cuprinse în certificatul său de operator aerian, numai cu aprobarea A.A.C.R. În acest sens operatorul trebuie să demonstreze că din necesități operaționale aeronavele vor fi utilizate în vederea suplinirii deficitului de capacitate, temporar sau de lungă durată, pe rutele și zonele de operare aprobate, pe care operează frecvent sau pe care are capacitatea de a opera cu aeronave deținute, având totodată capabilitatea de a asigura

supravegherea și de a-și asuma responsabilitatea în fața A.A.C.R. în ceea ce privește întreținerea și operarea tipurilor respective de aeronave în conformitate cu standardele aplicabile referitoare la asigurarea siguranței zborurilor.“

Art. II. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III. — Direcția generală de servicii transport aerian și aeroporturi din cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței și Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română“ vor lua măsuri pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea

București, 18 decembrie 2001.
Nr. 1.930.

★

RECTIFICARE

În finalul anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.305/2001 privind exceptarea și reducerea temporară de la plata taxelor vamale la unele produse din import, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 bis din 4 ianuarie 2002, se introduc următoarele poziții tarifare:

	Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Taxă vamală maximă	Taxă vamală 2002
ex	87084010	Cutii de viteză pentru autovehicule de la poziția 8703	30	ex
ex	87087010	Roți, părți și accesorii pentru roți, destinate industriei de montaj pentru autovehicule de la poziția 8703	30	ex
ex	87088010	Amortizoare de suspensie, destinate industriei de montaj pentru autovehicule de la poziția 8703	30	ex
ex	87089110	Radiatoare, destinate industriei de montaj pentru autovehicule de la poziția 8703	30	ex
ex	87089210	Tobe și țevi de eșapament, destinate industriei de montaj pentru autovehicule de la poziția 8703	30	ex
ex	87089998	Alte părți și accesorii auto, destinate industriei de montaj pentru autovehicule de la poziția 8703	30	ex

---

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---